

Поради психолога.

Для батьків

Турбуйтеся про те, щоб серце дитини не стало грубим, злим, холодним,

байдужим і жорстоким в результаті «виховання».

Говоріть з дитиною так, щоб не залишилось ніякого сумніву в тому,

що Ви керуєтесь турботою і тривогою за неї, а не бажанням відмахнутись, образити.

Пам'ятайте!

Дитина вчиться того, що пізнала через досвід.

Дитина, яку критикують, вчиться засуджувати.

Дитина, яку постійно висміюють, вчиться боязливості.

Дитина, яку заохочують, вчиться вірити в себе.

=====

Поради батькам для роботи з обдарованими учнями

1. Дитина - це не експериментальний майданчик для психолого-методичних новацій та апробації, це не іграшка і не втіха, не "помічник" на старість.
2. Даруйте дитині батьківську любов, повагу, створіть умови для розвитку, дайте можливість їй жити власним життям. Не задовольняйте власні емоції за рахунок дітей.
3. Допомогайте але не заважайте їм самим робити свій вибір.
4. Виховуйте дитину як рівну собі, тоді вона буде відстоювати власну думку, поважати інших, буде вільною, талановитою особистістю.
5. Спілкуйтесь частіше з дітьми, намагайтеся бути в курсі їх справ, підтримуйте їх у будь-якій ситуації, пояснюйте існування різних точок зору.
6. Підтримуйте родинні стосунки, влаштовуйте сімейні свята, ігри.
7. Виховуйте дитину в гармонії з природою.
8. Дайте можливість дитині спробувати себе в різних напрямках творчої діяльності, не дозволяйте кидати розпочату справу, доки не отримаєте перших результатів, щоб зробити певні висновки.
9. Спонукайте до праці, примушуйте виконувати певну роботу, навіть інколи за рахунок свого часу.
10. Радійте успіхам ваших дітей.
11. Виражайте свою любов до дітей так, щоб вони її відчували.
12. Пам'ятайте, що проблеми дитини - це проблеми батьків і починати щось змінювати треба спочатку з себе.

=====

Поради батькам, які бажають розвивати здібності своїх дітей

1. Не стримуйте розкриття потенціальних можливостей психіки.
2. Уникайте однобокості у навчанні та вихованні.
3. Не позбавляйте дитину ігор, забав, казок, створювати умови для виходу дитячої енергії, рухомості, емоційності.
4. Допмагайте дитині в задоволенні основних людських потреб (почуття безпеки, кохання, поваги до себе та оточуючих), оскільки людина, енергія якої прихована загальними проблемами, найменш спроможна досягти висот самовираження.
5. Залишайте дитину на самоті та дозволяйте займатися своїми справами. Пам'ятайте: якщо ви хочете своїй дитині добра, навчіть її обходитись без вас.
6. Підтримуйте здібності дитини до творчості й проявляйте співчуття до невдач. Уникайте незадовільної оцінки творчих спроб дитини.
7. Будьте терплячими до ідей, поважайте допитливість, питання дитини. Відповідайте на всі запитання, навіть якщо вони, на ваш погляд, виходять за межі дозволеного.
8. Навчати слід не тому, що може сама дитина, а тому, що вона опанує за допомогою дорослого.

=====

РЕКОМЕНДАЦІЇ БАТЬКАМ

1. По-справжньому любіть дитину: жаліть її, втішайте, підтримуйте, допомагайте, довіряйте.
2. Дитина, якій усе дозволено, теж нещаслива. В необмеженому просторі вседозволеності, де немає орієнтирів, дитині незатишно, а головне, вона втрачає відчуття, що є щось, чого не можна. Передавайте дитині такий досвід взаємовідносин, як компроміс.
3. Ніколи не порівнюйте своїх дітей між собою або з іншими дітьми типу: «І що ти за дитина така! Он у інших діти як діти...» Це ознака нелюбові до того, з ким порівнюєте.
4. Дитина повинна відчувати, що Ви сердитесь не тому, що вона погана, а тому, що вона, така гарна і розумна, приголомшила Вас своїм негарним вчинком.
5. Помірна похвала й подяка нестандартними словами сприяють формуванню в дитини впевненості в собі й прагненню до успіху. Знаходьте найменшу можливість підкреслити в дитині її позитивні риси, нові досягнення, просування вперед. Не використовуйте стандартне «молодець!» Краще, якщо Ви скажете: «Ти мені дуже допоміг!», «Ти нас так порадувала! Ми знаємо, що ти нас не підведеш!» Назвіть на знак подяки дитину ласкавим ім'ям.
6. Підтримуйте інтерес вашої дитини через її самовираження, прагнення щось зробити самостійно. Не акцентуйте увагу на невдачі типу: «Поклади на місце! Пам'ятаєш, як минулого разу... Втомилася я вже прибирати після тебе...» Краще виразити надію на вдачу, разом аналізуйте причини неуспіху: «Я подумала, а що, як нам зробити отак... Знаєш, а в бабусі виходить саме так, як ми хочемо, але вона робить трохи інакше...».

7. Перед відходом дитини до школи, а якщо нема можливості, то ще ввечері, погладьте її зі спини за плечики й скажіть спокійно кілька слів впевненості: «Не хвилюйся в школі, ми віримо, що ти нас не підведеш. Ми любимо тебе». Тактильний контакт дуже важливий.

8. Уранці не вмикайте яскраве світло, не розмовляйте голосно й дуже емоційно. Увечері, перед сном, бажано аутотренінг із позитивною настановою.

9. Привчайте дитину до режиму дня, сну й відпочинку і зробіть добре не тільки для неї, а й для себе.

10. Нехай в дитини буде її особистий куточок, столик, ватман, де вона зможе демонструвати свої творчі роботи, поробки, і буде впевнена, що все це при першій ліпшій нагоді не буде викинуте на смітник.

Підростаючи, дитина поступово сама, коли буде готова, відмовиться від цього, на наш погляд, непотрібу. Ваша маленька людина не ваша особиста власність, і теж має право на свій особистий недоторканий психологічний простір, як ви на косметику, гребінець, капці.

11. Навчіть дитину прибирати за собою, але не робіть те, що дитина в змозі зробити сама. Хай буде правилом для Вас принцип педагогіки М. Монтесоррі, своєрідний заклик дитини: «Допоможи мені зробити це самому!» І нехай з вами буде завжди поруч духовність, бо все матеріальне – тимчасове й тлінне. Вічні цінності неминущі, вони допоможуть виховати вам гарного сина, гарну дочку. Ніхто батьками не народився. Маєте право на помилку і ви, і ваша дитина. Але з висоти вашого досвіду треба розуміти, що не всі помилки можна виправити, не кожне слово дитина забуде, не кожна настанова, згарячу сказана, буде корисною.

=====

ЯКЩО ДИТИНА НЕ ХОЧЕ ВЧИТИСЯ

Більшість проблем сучасного шкільного навчання актуальні не тільки для вчителів, батьків і шкільних психологів. В першу чергу вони відображуються на розвитку дитини, її поведінки, навчальної діяльності. Низька успішність, шкільна дезадаптація, недостатній рівень культури, що безпосередньо впливає на поведінку та спілкування школяра, - далеко не повний перелік труднощів, які виникають майже щодня. Однією з проблем, яка заслуговує особливої уваги, є відсутність інтересу до навчання, небажання школяра йти до школи. Дуже часто дитина не може відповісти на питання "Чому ти ходиш до школи?". Дитина намагається уникнути відповіді, тому що не знає відповіді або не може чітко сформулювати. Найчастіше на це питання діти відповідають: "Вчитися!". Дійсно, інший варіант важко уявити. Таку відповідь дитина вважає єдиною вірною, навіть якщо дійсна мета перебування її в школі далека від пізнання нового. Значення слова "вчитися" в дитячому розумінні може бути набагато ширше, ніж бажання зустріти друзів, побігати, пограти, поділитися новинами дитина також відносить до розуміння шкільного навчання. Якщо такі бажання дитина не може реалізувати, шкільне навчання може втратити для нього свою привабливість і припинити викликати інтерес. У даному випадку мова йде не про внутрішній інтерес до предмету пізнання, наявність якого само собою забезпечує гарне навчання і знімає проблему негативного відношення до навчання. У відповідності до психологічної формули "інтерес-стимул-реакція на стимул-мотив дії-сама дія", позбавив дитину стимулу, немає сенсу чекати від нього успішного розв'язання задач.

ПОРАДИ ДЛЯ ПРАВИЛЬНОГО РЕЖИМУ ДНЯ

12 годин сну з урахуванням обіднього. Після школи не поспішайте садити дитину за уроки - їй необхідно 2-3 години відпочити. (найпродуктивніший час для приготування уроків з 15 до 16 години. Заняття ввечері безрезультатні, завтра доведеться все починати спочатку.) не змушуйте дитину готувати уроки за один раз. Після 20 хвилин занять необхідна перерва.

під час приготування уроків не сидить над дитиною, давайте можливість їй працювати самостійно, але якщо потрібна ваша допомога наберіться терпіння. Необхідні спокійний тон та підтримка, похвала, навіть якщо щось не вдається. Не акцентуйте увагу на оцінках.

=====
=====

ВИСЛОВИ, ЯКІ ХОТІЛА Б ПОЧУТИ ВАША ДИТИНА:

«Ти мені дуже допоміг!» «Ти нас так порадувала! Ми знаємо, що ти нас не підведеш!»

«Я подумала, а що як нам зробити отак... Знаєш, а в бабусі виходить саме так, як ми хочемо, але вона робить трохи інакше...»

«Я тебе так люблю... Ти нам дуже потрібна...»

«Ми з татом хочемо, щоб ... , тому, що...»

«Я в тебе вірю...», «Подумай ще раз,... я теж колись зробила таку саму помилку...»

«Якщо вчителька саме так просила написати, то звичайно, звісно ж...»

«А ти подякувала Сергійку за фарби ?... А чому ти не запропонував Толі свою допомогу.... Я зробила б так...»

«Колись давно я теж була у схожій ситуації... Знаєш, я подумала, може й тобі так зробити...»

«Давай з татом порадимось... Разом ми вигадаємо найкращий вихід...»

«Мені було б приємно, якби ти... А бабуся мені вже давно казала, що дуже зраділа б, якби..»

«У тебе сьогодні такий войовничий настрій... То може оголосимо війну бруду й пилу ... Допоможеш мені...»

«В тебе таке непросте домашнє завдання. Ти розумний хлопчик, впорався. Але додавши ще й охайності, вийде ідеально... Що, як ми зробимо так...»

«Пам'ятаєш, як минулого разу я тебе хвалила, мені так сподобалось. Зроби й цього разу так, щоб я тебе похвалила...»

ВИСЛОВИ, ЯКИХ НІКОЛИ НЕ ПОВИННА ЧУТИ ВАША ДИТИНА:

! «Підеш в школу, – ще довідаєшся...», «Може там з тебе людину зроблять !...»

! «Мені такий хлопчик (таке ледащо...) не треба ...!»

! « Вчитель не такий», «Клас не підходящий, – не такий, як сусідній», «Школа взагалі гірше, ніж та (якась!)»

! «Перестань! Сядь і посидь! Набрид, мотаєшся отут перед очима!»

! «Дай здачі, чого сидиш?», «Вдома ти он яка швидка, а як без мене, то нічого не варта...»

! «А чого від нього чекати гарного? Він же...»

! «То й що, що вчителька казала писати ось тут, а я тобі кажу...», «Хай собі каже вчителька, а в нас немає часу ходити на вулицю, дивитись на ту берізку... Ще чого!..»

! «І що ти за дитина така! Он у інших діти як діти...»

! «Поклади на місце! Пам'ятаєш, як минулого разу... Втомилася я вже прибирати після тебе...»

! «І коли ти вже... До тебе треба п'ять няньок, щоб витримати...», «Скільки це може продовжуватися...»

! «Ти в мене найкраща, найгарніша, не те що та Тетянка... Ніколи нічого в неї нема: ні фарб, ні клею.. Не дружи з нею...».